

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 06/13 i 70/17) i člana 30 stav 3 Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list CG“, broj 72/19), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici od 21.12.2020. godine, donio je

**ODLUKU
O BLIŽIM KRITERIJUMIMA ZA ODREĐIVANJE MINIMALNOG ZAHTJEVA ZA
REGULATORNIM KAPITALOM I KVALIFIKOVANIM OBAVEZAMA
KREDITNIH INSTITUCIJA**

Predmet

Član 1

Ovom odlukom utvrđuju se bliži kriterijumi za određivanje minimalnog zahtjeva za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama kreditne institucije koja nije dio grupe (u daljem tekstu: kreditna institucija) i grupe kreditnih institucija koje nijesu prekogranične (u daljem tekstu: grupa).

Utvrđivanje iznosa potrebnog za pokriće gubitaka

Član 2

(1) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) utvrđuje iznos gubitaka koji bi kreditna institucija ili grupa trebalo da budu sposobne da pokriju.

(2) Za potrebe utvrđivanja iznosa za pokrivanje gubitaka (u daljem tekstu: iznos apsorpcije gubitaka) u skladu sa ovim članom i bilo kojeg doprinosa iz sistema zaštite depozita finansiranju sanacije iz člana 8 ove odluke, funkcionalna cjelina Centralne banke za sanaciju zahtijeva od funkcionalne cjeline Centralne banke za superviziju rezime kapitalnih zahtjeva koji se u tom trenutku primjenjuju na kreditne institucije ili grupu, a naročito podatke koji se odnose na:

- 1) kapitalne zahtjeve iz člana 134 Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list CG“, broj 72/19) – (u daljem tekstu: Zakon o kreditnim institucijama), i to:
 - koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala od 4,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
 - koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala od 6% ukupnog iznosa izloženosti riziku;
 - koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala od 8% ukupnog iznosa izloženosti riziku,
- 2) kapitalne zahtjeve koje utvrdi Centralna banka na osnovu ovlašćenja iz člana 44 stav 2 tačka 10 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 06/13 i 70/17) – (u daljem tekstu: Zakon o Centralnoj banci Crne Gore;
- 3) zahtjeve za dodatnim regulatornim kapitalom većim od propisanog, a naročito zahtjeve Centralne banke u skladu sa ovlašćenjem iz člana 279 stav 1 tačka 1 Zakona o kreditnim institucijama;

- 4) zahtjeve za kombinovanim baferom iz člana 165 stav 7 Zakona o kreditnim institucijama; i
- 5) sve primjenljive zahtjeve koji se odnose na finansijski leveridž.

(3) Za potrebe ove odluke, prilikom utvrđivanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana uzimaju se u obzir i relevantni prelazni periodi za ispunjavanje tih zahtjeva utvrđeni Zakonom o kreditnim institucijama i relevantnim propisima Centralne banke.

(4) Iznos apsorpcije gubitaka koji Centralna banka utvrđuje predstavlja zbir zahtjeva iz stava 2 tač. 1 ili 2 (zavisno koji je veći) i tač. 3 i 4 ovog člana ili iznos koji je potreban da bi se ispunio zahtjev iz stava 2 tačka 5 ovog člana, ako je veći.

(5) Centralna banka može da odredi iznos apsorpcije gubitaka primjenom jednog od sljedećih metoda:

- 1) iznos apsorpcije gubitaka jednak je standardnom iznosu apsorpcije gubitaka utvrđenog u skladu sa stavom 4 ovog člana;
- 2) iznos apsorpcije gubitaka je veći ili manji od standardnog iznosa apsorpcije gubitaka utvrđenog u skladu sa stavom 4 ovog člana, s tim što se:
 - iznos veći od standardnog iznosa apsorpcije gubitaka utvrđenog u skladu sa stavom 4 ovog člana, utvrđuje u slučaju kada:
 - a) standardni iznos apsorpcije gubitaka ne odražava u potpunosti potrebu za apsorpcijom gubitaka u okviru sanacije, uzimajući u obzir informacije u vezi sa poslovnim modelom, modelom finansiranja i rizičnim profilom kreditne institucije pribavljene u skladu sa članom 6 ove odluke, ili
 - b) kada je potrebno smanjiti ili otkloniti prepreku mogućnosti sanacije ili apsorbovati gubitke koji se odnose na udjele u instrumentima na koje se primjenjuje minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama kreditne institucije i grupe (u daljem tekstu: MREL), a koje su emitovali drugi subjekti grupe;
 - iznos manji od standardnog iznosa apsorpcije gubitaka utvrđenog u skladu sa stavom 4 ovog člana, utvrđuje u mjeri u kojoj, uzimajući u obzir informacije u vezi sa poslovnim modelom, modelom finansiranja i rizičnim profilom kreditne institucije u skladu sa članom 6 ove odluke, Centralna banka ocijeni da:
 - a) dodatni kapitalni zahtjevi iz stava 2 tačka 2 koji su utvrđeni na osnovu rezultata testiranja otpornosti na stres ili radi pokrivanja makrobonitetnih rizika, nijesu relevantni u pogledu potrebe da se obezbijedi da se gubici mogu apsorbovati u okviru sanacije, ili
 - b) dio zahtjeva za kombinovanim baferom iz stava 2 tačka 3 ovog člana nije relevantan u pogledu potrebe da se obezbijedi da se gubici mogu apsorbovati u okviru sanacije.

(6) Ako se primjenjuje opcija iz stava 5 tačka 2 ovog člana, obrazloženje utvrđenog iznosa apsorpcije gubitaka se dostavlja funkcionalnoj cjelini Centralne banke za superviziju.

Utvrđivanje iznosa potrebnog za nastavak ispunjivanja uslova povezanih sa dozvolom za rad i nastavak obavljanja djelatnosti kreditne institucije

Član 3

(1) Centralna banka utvrđuje iznos dokapitalizacije koji bi bio potreban za sprovođenje odabrane sanacione strategije, kako je utvrđeno u postupku planiranja sanacije.

(2) Ako Centralna banka, na osnovu procjene mogućnosti sanacije izvršene u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 14 stav 8 Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list CG“, broj 72/19) – (u daljem tekstu: Zakon), ocijeni da je stečaj kreditne institucije izvodljiv i vjerovatan, iznos dokapitalizacije je jednak nuli, osim ako Centralna banka odluči da je potreban pozitivan iznos jer se stečajem ciljevi sanacije ne bi ostvarili u istoj mjeri kao alternativnom sanacionom strategijom.

(3) Prilikom procjene potreba za regulatornim kapitalom kreditne institucije nakon sprovođenja odabrane sanacione strategije, Centralna banka koristi najnovije prijavljene vrijednosti relevantnog ukupnog iznosa izloženosti riziku ili imenilac iz formule za izračunavanje koeficijenta finansijskog leveridža, kako je primjenljivo, osim ako je primjenljivo sljedeće:

- 1) u planu sanacije utvrđena je, objašnjena i numerički iskazana svaka promjena u pogledu regulatornih kapitalnih potreba kao neposredna posljedica mjere sanacije, i
- 2) za promjenu iz tačke 1 ovog stava, u ocjeni mogućnosti sanacije smatra se da je i izvodljiva i vjerovatna bez negativnog uticaja na pružanje ključnih funkcija kreditne institucije i bez korišćenja vanredne finansijske podrške, osim doprinosa iz Sanacionog fonda, uz poštovanje odredbi člana 147 st. 3 i 4 Zakona i principima kojima se uređuje korišćenje sredstava Sanacionog fonda iz člana 96 st. 2 i 6 Zakona.

(4) Ako promjene iz stava 3 ovog člana zavise od aktivnosti kupca imovine ili linija poslovanja kreditne institucije u sanaciji ili od aktivnosti treće strane, funkcionalna cjelina Centralne banke za sanaciju dostavlja funkcionalnoj cjelini Centralne banke za superviziju detaljno obrazloženje o izvodljivosti i vjerovatnoći te promjene.

(5) Iznos dokapitalizacije treba da bude jednak iznosu potrebnom za ispunjenje primjenljivih kapitalnih zahtjeva potrebnih za ispunjavanje uslova povezanih sa dozvolom za rad nakon sprovođenja odabrane sanacione strategije, ili veći od tog iznosa.

(6) Kapitalni zahtjevi iz stava 5 ovog člana obuhvataju:

- 1) kapitalne zahtjeve iz člana 134 Zakona o kreditnim institucijama, i to:
 - koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala od 4,5 % ukupnog iznosa izloženosti riziku,
 - koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala od 6 % ukupnog iznosa izloženosti riziku,
 - koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala od 8 % ukupnog iznosa izloženosti riziku,

- 2) kapitalne zahtjeve koje utvrdi Centralna banka na osnovu ovlaštenja iz člana 44 stav 2 tačka 10 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore;
- 3) zahtjeve za dodatnim regulatornim kapitalom većim od propisanog, a naročito zahtjeve Centralne banke u skladu sa ovlaštenjem iz člana 279 stav 1 tačka 1 Zakona o kreditnim institucijama;
- 4) sve primjenljive zahtjeve koji se odnose na finansijski leveridž.

Utvrđivanje iznosa potrebnog za održavanja povjerenja tržišta u kreditnu instituciju

Član 4

(1) Iznos dokapitalizacije kreditne institucije, pored iznosa iz člana 2 ove odluke, obuhvata i svaki dodatni iznos koji Centralna banka smatra potrebnim za održavanje dovoljnog povjerenja tržišta u kreditnu instituciju nakon sanacije.

(2) Standardni dodatni iznos jednak je zahtjevu za kombinovani bafer kapitala izračunat u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, a koji bi se na kreditnu instituciju primjenjivao nakon primjene instrumenata sanacije.

(3) Dodatni iznos koji zahtijeva Centralna banka može biti niži od standardnog dodatnog iznosa iz stava 2 ovog člana, ako Centralna banka utvrdi da bi niži iznos bio dovoljan za održavanje povjerenja tržišta i garantovanje nastavka pružanja ključnih ekonomskih funkcija kreditne institucije i pristupa finansiranju bez korišćenja vanredne finansijske podrške, osim korišćenja doprinosa iz Sanacionog fonda u skladu sa članom 96 st. 2 i 6 i članom 147 st. 3 i 4 Zakona.

(4) Prilikom procjene iznosa potrebnog za podršku povjerenju tržišta, uzima se u obzir da li bi stanje kapitala kreditne institucije nakon sanacije bilo primjereno u poređenju sa postojećim stanjem kapitala kod uporedivih kreditnih institucija.

(5) Centralna banka može odrediti, uzimajući u obzir informacije primljene u vezi sa poslovnim modelom, modelom finansiranja i rizičnim profilom kreditne institucije u skladu sa članom 6 ove odluke, da bi nezavisno od člana 3 stav 3 ove odluke, bilo izvodljivo i vjerovatno da se, nakon sprovođenja sanacione strategije, prestanu primjenjivati svi dodatni kapitalni zahtjevi ili dio bilo kojeg dodatnog kapitalnog zahtjeva ili zahtjevi za kapitalnim baferom koji se na subjekt trenutno primjenjuju i, u tom slučaju, se taj dio kapitalnog zahtjeva ne mora uzeti u obzir za potrebe određivanja iznosa dokapitalizacije.

(6) Prilikom procjene iz stava 1 ovog člana, uzimaju se u obzir kapitalni resursi drugih članova grupe, koji bi vjerovatno i izvodljivo bili dostupni za podršku povjerenju tržišta u kreditnu instituciju nakon sanacije, u slučajevima kada je u pitanju član grupe:

- 1) koji je zavisno društvo u grupi na koju se primjenjuje MREL na konsolidovanoj osnovi;
- 2) koji bi, i nakon sprovođenja odabrane strategije sanacije, zadovoljavao uslove iz tačke 1 ovog stava;

- 3) od kojeg se ne bi očekivalo da, nakon sprovođenja odabrane sanacijske strategije, održi povjerenje tržišta i pristup finansiranju na pojedinačnoj osnovi.

(7) Ako se imovina, obaveze ili linije poslovanja kreditne institucije nakon sprovođenja odabrane sanacione strategije dijele na više subjekata, upućivanja na iznose izloženosti riziku i kapitalne zahtjeve iz člana 3 ove odluke i st. 1 do 6 ovog člana, tretiraju se kao upućivanje na zbir tih iznosa u svim tim subjektima.

Isključenja od primjene instrumenta interne sanacije ili prenosi koji su prepreka mogućnosti sanacije

Član 5

(1) Centralna banka utvrđuje sve obaveze kreditne institucije koje:

- 1) su isključene od primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 94 stav 3 Zakona;
- 2) će vjerovatno biti u potpunosti ili djelimično isključene iz primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 95 Zakona, ili
- 3) će u potpunosti biti prenesene na društvo primaoca korišćenjem drugih instrumenata sanacije, na osnovu plana sanacije kreditne institucije.

(2) Ne dovodeći u pitanje primjenu člana 8 ove odluke, ako se za neku obavezu koja ispunjava uslove za uključivanje u MREL utvrdi da postoji mogućnost da bude u potpunosti ili djelimično isključena u skladu sa stavom 1 ovog člana, Centralna banka obezbjeđuje da MREL bude dovoljan za potrebe iznosa apsorpcije gubitaka koji je određen u skladu sa članom 2 ove odluke i za dostizanje iznosa dokapitalizacije koji je određen u skladu sa čl. 3 i 4 ove odluke, bez otpisa ili konverzije tih obaveza.

(3) Centralna banka utvrđuje da li obaveze utvrđene u skladu sa stavom 1 ovog člana pripadaju istom ili nižem prioritetu u slučaju stečaja u odnosu na bilo koju kategoriju obaveza koja uključuje obaveze koje ispunjavaju uslove za uključenje u MREL i za svaku takvu kategoriju utvrđuje predstavlja li ukupan iznos utvrđenih obaveza više od 10% te kategorije.

(4) Ako utvrdi da su zadovoljeni uslovi iz stava 3 ovog člana, Centralna banka ocjenjuje da li se potreba za apsorpcijom gubitaka i doprinosom dokapitalizaciji koja bi, da nijesu isključene iz primjene instrumenta interne sanacije, bila na teret obaveza iz tog stava, može zadovoljiti obavezama koje ispunjavaju uslove za uključenje u MREL i koje nijesu isključene iz apsorpcije gubitaka ili dokapitalizacije, a da se ne prekrše odredbe o zaštiti povjerilaca iz člana 137 Zakona.

(5) Centralna banka vodi evidenciju svih pretpostavki, vrednovanja ili drugih informacija koje su korišćene da bi se utvrdilo da li MREL ispunjava uslove iz stava 3 ovog člana.

Poslovni model, model finansiranja i rizični profil

Član 6

(1) Za potrebe člana 30 stav 1 tačka 4 Zakona, Centralna banka uzima u obzir informacije koje pribavi u ostvarivanju supervizorske funkcije, uključujući rezime i objašnjenje rezultata supervizorske provjere i ocjene koja se sprovodi u skladu sa članom 245 Zakona o kreditnim institucijama, a naročito:

- 1) rezime ocjene svakog poslovnog modela, modela finansiranja i opšteg rizičnog profila kreditne institucije;
- 2) rezime ocjene koja se odnosi na to da li kapital i likvidnost kreditne institucije obezbjeđuju dobro pokrivanje rizika koji su povezani sa poslovnim modelom, modelom finansiranja i opštim rizičnim profilom kreditne institucije;
- 3) informacije o tome kako se, na osnovu rezultata postupka supervizorske provjere i ocjene, rizici i slabosti koji proizilaze iz poslovnog modela, modela finansiranja i opšteg rizičnog profila kreditne institucije utvrđeni u tom postupku uzimaju u obzir, direktno ili indirektno, u okviru dodatnih kapitalnih zahtjeva koji se primjenjuje na kreditnu instituciju u skladu sa članom 279 stav 1 tačka 1 Zakona o kreditnim institucijama;
- 4) informacije o drugim prudencijalnim zahtjevima koji se primjenjuju na kreditnu instituciju radi rješavanja rizika i slabosti koji proizilaze iz poslovnog modela, modela finansiranja i opšteg rizičnog profila kreditne institucije koji su utvrđeni u postupku supervizorske provjere i ocjene.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana Centralna banka uzima u obzir pri svakom prilagođavanju standardnog iznosa apsorpcije gubitaka i dokapitalizacije u skladu sa članom 2 stav 5 i članom 4 stav 5 ove odluke, kako bi se obezbijedilo da prilagođeni MREL primjereno odražava rizike koji utiču na mogućnost sanacije, a koji proizilaze iz poslovnog modela, modela finansiranja i opšteg rizičnog profila kreditne institucije.

(3) Obrazloženje načina na koji su informacije iz stava 1 ovog člana uzete u obzir pri svakom prilagođavanju iz stava 2 ovog člana, funkcionalna cjelina Centralne banke za sanaciju dostavlja funkcionalnoj jedinici Centralne banke za superviziju u okviru saradnje iz člana 8 Zakona.

(4) U slučaju subjekata koji su zavisna društva u grupi na koju se primjenjuje konsolidovani MREL, Centralna banka iz procjene iznosa apsorpcije gubitaka i iznosa dokapitalizacije može da isključi svaki bafer koji se određuje isključivo na konsolidovanoj osnovi.

Veličina i sistemski rizik

Član 7

Za ostale sistemski važne kreditne institucije (OSV kreditne institucije) i kreditnu instituciju za koju Centralna banka smatra da bi u slučaju nemogućnosti nastavka poslovanja vjerovatno predstavljala sistemski rizik i koja nije obuhvaćena članom 3 stav 2 ove odluke, Centralna banka uzima u obzir zahtjeve iz čl. 94 do 96 Zakona.

Doprinosi iz sistema zaštite depozita finansiranju sanacije

Član 8

(1) Centralna banka može smanjiti MREL kako bi uzela u obzir očekivani iznos doprinosa Fonda za zaštitu depozita finansiranju izabrane sanacione strategije u skladu sa članom 154 Zakona.

(2) Iznos smanjenja iz stava 1 ovog člana treba da se zasniva na vjerodostojnoj procjeni mogućeg doprinosa Fonda za zaštitu depozita i, prilikom utvrđivanja takvog doprinosa, primjenjuju se sljedeća pravila:

- 1) iznos doprinosa treba da bude niži od oprezne procjene mogućih gubitaka koje bi Fond za zaštitu depozita morao da snosi u slučaju sprovođenja stečajnog postupka, uzimajući u obzir redosljed prioriteta iz zakona kojim se uređuje stečaj i likvidacija kreditnih institucija;
- 2) iznos doprinosa treba da je niži od ograničenja doprinosa iz sistema zaštite depozita koji je određen u članu 154 stav 9 Zakona;
- 3) prilikom utvrđivanja iznosa doprinosa uzima se u obzir ukupan rizik od iscrpljivanja raspoloživih finansijskih sredstava Fonda za zaštitu depozita zbog uplate doprinosa u slučaju većeg broja stečaja ili sanacije banaka, i
- 4) utvrđivanje doprinosa usklađeno je sa ostalim relevantnim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori i obavezama i odgovornostima organa odgovornih za sistem zaštite depozita.

(3) Centralna banka, nakon ostvarivanja saradnje sa Fondom za zaštitu depozita, dokumentuje svoj pristup u pogledu ocjene ukupnog rizika od iscrpljivanja raspoloživih finansijskih sredstava Fonda za zaštitu depozita i primjenjuje smanjenja u skladu sa stavom 1 ovog člana, pod uslovom da rizik nije prekomjeran.

Kombinovana ocjena MREL-a

Član 9

(1) Centralna banka utvrđuje MREL, koji je dovoljan za mogući otpis ili konverziju iznosa regulatornog kapitala i kvalifikovanih obaveza, minimalno u visini zbira iznosa apsorpcije gubitaka i iznosa dokapitalizacije, utvrđenih u skladu sa čl. 2, 3 i 4 ove odluke, uz primjenu odredbi čl. 5 do 8 ove odluke.

(2) Centralna banka izračunati MREL iskazuje kao procenat ukupnih obaveza i regulatornog kapitala kreditne institucije, pri čemu se obaveze iz derivata uključuju u ukupne obaveze na bazi potpunog priznavanja prava netiranja druge ugovorne strane.

(3) Centralna banka utvrđuje raspored ili postupak ažuriranja MREL-a uzimajući u obzir:

- 1) potrebu za ažuriranjem MREL-a uporedo sa ocjenom mogućnosti sanacije;
- 2) vjerovatnoću da bi MREL, zbog volatilnosti ukupnih obaveza i regulatornog kapitala kreditne institucije ili grupe kao posljedica njihovog poslovnog modela od ranijeg datuma, bio neprimjeren.

Prelazni period za dostizanje konačnog MREL-a

Član 10

(1) Izuzetno od člana 9 ove odluke, Centralna banka može odrediti adekvatan prelazni period za dostizanje konačnog MREL-a za kreditnu instituciju ili drugi subjekt na koji se primijenjenjuju instrumenti sanacije.

(2) Za potrebe stava 1 ovog člana, Centralna banka određuje adekvatni najkraći mogući prelazni period i utvrđuje nivo MREL za svaki godišnji period tokom tog prelaznog perioda, i to tako da na kraju prelaznog perioda konačni MREL bude jednak iznosu određenom u skladu sa članom 9 ove odluke.

(3) Centralna banka može, tokom trajanja prelaznog perioda, izmijeniti rok za dostizanje konačnog MREL-a, kao i nivo MREL-a za utvrđene godišnje periode.

Stupanje na snagu

Član 11

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka primjene Zakona o sanaciji kreditnih institucija („Službeni list CG“, broj 72/19)".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

O.br. 0101-7571-7/2020
Podgorica, 21.12.2020. godine

**PREDSJEDAVAJUĆI
G U V E R N E R,
dr Radoje Žugić, s.r.**